

Monumentnummer*: 409342

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 december 1991
Kadaster deel/nr 82702/1

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tytsjerk Tytsjerksteradiel Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hardegarijp G 1914

*Omschrijving***

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. De historische tuin- en parkaanleg van Vijversburg bevat nog een aantal elementen, die waarschijnlijk uit de 18e eeuw dateren. Ten oosten van het huis bevindt zich een fragment van een vaart met recht verloop, die oorspronkelijk de Rijpekerkervaart en de Tietjerkervaart met elkaar verbond en in die tijd de oostgrens van de buitenplaats vormde. De ten westen hiervan en evenwijdig hieraan gelegen lindensingel, die aan zijn zuidende in westelijke richting omgaat en tot het niveau van het huis reikt, is waarschijnlijk het restant van een 18e-eeuwse rechthoekige singelstructuur, die het huis waarschijnlijk oorspronkelijk omringde. Tot de 18e-eeuwse formele aanleg van Vijversburg behoorde waarschijnlijk ook de ronde kom, gelegen op de as van de westgevel van het huis, en de westelijke boomsingel (eiken in enkel-verband), die tot een stenen tuinhuisje uit ca. 1800 reikt, dat hier ter plekke de functie van een uitzichtskoepel had (vgl. een Engelse "gazebo"), vanaf dit punt een stijgend verloop heeft en als wal (zonder laanbeplanting) in oostelijke richting omgaat tot de genoemde verbindingsvaart. Voor het overige dateert de historische tuin- en parkaanleg uit ca. 1845, toen naar ontwerp van Lucas Pieters Roodbaard een romantische aanleg in landschapsstijl werd gerealiseerd, die zich kenmerkt door enkele open weilanden en door besloten bos- en heester-partijen met eik, kastanje, beuk, iep, naaldhout, linde en rhododendron, doorsneden door een ingenieus deels geaccidenteerd netwerk van slingerpaden. Langs de paden staan diverse als ornament bedoelde decoratieve tuinhuisjes opgesteld, die als blikvanger in de aanleg in landschapsstijl een belangrijke rol spelen, zoals de rustieke hermitage annex hondehokken, een achzijdige houten koepel, een rustiek tuinhuis annex grot en een voliere(herbouwd in 1925). Een opvallend kenmerk van deze historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl is de aanwezigheid van een grote hoeveelheid grillige vijverpartijen en waterlopen in landschapsstijl en van bruggen, waarvan een rustieke drieweg-brug nog naar een ontwerp uit ca. 1850 dateert en waarvan de overige ornamentele bruggen in de periode 1894-1925 zijn geplaatst. Een voor een Roodbaard-ontwerp typerende eigenschap van de historische tuin- en parkaanleg van Vijversburg is de aanleg in landschapsstijl van de voormalige moestuin en boomgaard ten zuiden van het huis, waarvan het levertormige bijna geheel door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

water en gedeeltelijk door een beukenhaag en eikesingel (in enkel-verband) omgeven omgrenzingsplan nog geheel is bewaard.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg